

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Foto: Ängelholms Natura 2000-området, © Marcelle Johansson

Bevarandeplan för Natura 2000-området Ängelholm SE0230159

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Syftet är att hejda utrotningen av djur och växter samt att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Utpekandet av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att bevara de utpekade värdena i områdena långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar i vårt land regelbundet cirka 60 av de fåglar som listas i bilaga 1 i fågeldirektivet.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta görs i särskilda bevarandeplaner, men beskrivningen kan också ingå i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen finns en beskrivning av området med bevarandesyfte och bevarandemål för de naturtyper och arter som ska bevaras, och det ska framgå hur skyddet kan bidra till en gynnsam bevarandestatus för naturtyperna och arterna. Även bl.a. hot mot Natura 2000-området och behov av bevarandeåtgärder, t.ex. skydd eller skötsel, ska beskrivas. Bevarandeplanen underlättar förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken genom att den ger viktig information om området till bland annat markägare, myndigheter, exploatörer och naturvårdsförvaltare.

Bevarandeplanen utarbetas och fastställs av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Det gäller även för de bevarandeåtgärder och den naturvårdsskötsel som kan krävas för att bevara värdena, i den mån markägare eller andra brukare inte har möjligheten eller skyldigheten via andra lagar eller avtal att göra detta (till exempel miljöersättningar). Bevarandeplanen revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar ändras - den är ett "levande dokument". Det gör det möjligt för alla att bidra med ny kunskap och synpunkter genom att kontakta Länsstyrelsen.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Framtida naturvårdsarbete kan komma att leda till ytterligare ny kunskap som i sin tur kan leda till behov av justeringar av Natura 2000-områdets gränser, naturtyper eller arter. Vid förvaltning och tillståndsprövning är det viktigt att utgå från de befintliga värdena, inte bara de regeringsgodkända, varför det är av vikt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit bli regeringsgodkända ännu.

Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av t.ex. skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t.ex. skyddsbeslut för naturreservat. Reglerna enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller i Natura 2000-områden.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller utpekade arter i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön eller utpekade arter i området. Det är påverkan på de naturmiljöer och/eller arter som skyddas i området som är grunden för prövningen oavsett var källan till störningen ligger geografiskt. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Tillståndskravet aktualiseras när en verksamhet eller åtgärd kan påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt, d.v.s. när det finns risk för skada.

Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i Natura 2000-området behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls dock samråd med Skogsstyrelsen istället. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare. För verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för naturvårdsskötsel och naturvårdsförvaltning av ett Natura 2000-område, i syfte att långsiktigt bevara de naturtyper och/eller arter som skyddas, krävs inte tillstånd.

Innehållsförteckning

Området Ängelholm.....	5
1630 – Strandängar vid Östersjön	10
6270 – Silikatgräsmarker	12
8230 – Hällmarkstorräng	13
9070 – Trädklädd Betesmark.....	14
1084 – Läderbagge, <i>Osmoderma eremita</i>	16
1936 – Hälträdsklokrypare, <i>Anthrenochernes stellae</i>	19
Dokumentation	20
Kartor.....	21

Länsstyrelsen Östergötland

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Bevarandeplan för Natura 2000 - området SE0230159 Ängelholm

Kommun: Söderköping

Områdets totala areal: 57,2 hektar

Markägareförhållande: Privat

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-19

Regeringsbeslut, historik:

Regeringen föreslår att området är av gemenskapsintresse (pSCI): 1997-01-01

Fastställts som ett område av gemenskapsintresse (SCI): 2005-01-01

Regeringen förklarar området som ett särskilt bevarandeområde (SAC): 2011-03-01

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

1630 – Strandängar vid Östersjön

6270 – Silikatgräsmarker

8230 – Hällmarkstorräng

9070 – Trädklädd betesmark

1084 – Läderbagge, *Osmoderma eremita*

1936 – Hålträdsklokrypare, *Anthrenochernes stellae*

Området

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter för de naturtyper och arter som förekommer i området, d.v.s., för Ängelholm, strandängar vid Östersjön, silikatgräsmarker, hållmarkstorräng, trädklädd betesmark, läderbagge och hålträdsklokrypare.

Prioriterade bevarandevärden:

Syftet med Natura 2000-området Ängelholm är att bevara och vidareutveckla naturvärden knutna till samtliga ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet. Särskild prioritet i bevarandearbetet har trädklädd betesmark (9070), som har ett mycket högt värde för bevarandet av livsmiljötypen. De tre övriga naturtyperna (strandängar vid Östersjön (1630), silikatgräsmarker (6270) och hållmarkstorräng (8230)) har dock högt till visst värde för bevarandet, men prioriteringen kommer ligga på trädklädd betesmark.

Motivering:

Trädklädd betesmark prioriteras då den har klart störst representation i området och för att det finns relativt många grova träd knutna till naturtypen. Strandängar vid Östersjön och hållmarkstorräng har högt värde för bevarandet, men dessa områden är väldigt små i Ängelholm. Silikatgräsmarkerna har endast visst värde för bevarandet.

Prioriterade åtgärder:

De prioriterade bevarandeåtgärderna för Ängelholm är beteshävd men framför allt röjning av igenväxning.

Beskrivning av området

Ängelholm säteri ligger i Sankt Annas inre skärgård. Natura 2000-området består av två delområden. Det större av dem ligger direkt öster om gården och det mindre består av en långsmal ö, kallad Trädgårdsholmarna, ett par hundra meter norr om gården. Båda utgörs av ekhagar.

Berggrunden i området består av gnejsgranit eller leptitgnejs. I leptitgnejsen förekommer grå, finskiffrika bergarter, ofta med en hel del mörk glimmer. I leptitgnejsen finns enstaka spår av kalksten, vilket även har brutits på den närliggande Vrångön. Jordarterna består av morän med ursvallande ytskikt i olika tjocklek. I de lägre partierna dominerar glacial lera, av vilka merparten är uppodlade idag eller har varit uppodlade/brukade som ängsmark.

Trädskiktet domineras av ek som står mer eller mindre tätt på större delen. De flesta ekar är inte så grova, utan har en brösthöjdsdiameter runt två till fyra decimeter. Det finns dock en del äldre ekar. Det största antalet riktigt gamla ekar finns öster om godsets huvudbyggnad och söder om denna. I övrigt består träd- och buskskiktet av bl.a. lind, al, björk, asp, en, björnbär, hagtorn, oxel, nyponros, slån, säl, vildapel, rönn och lönn.

Trots att större delen av ekarna inte är så gamla så är det träd- och vedlevande insektslivet i Ängelholm rikt. Det finns flera hålstadier av främst ek och flera träd har en riklig förekomst av mulm. Den mycket ovanliga läderbaggen (*Osmoderma eremita*, rödlistekategori NT), har påträffats i Ängelholms ekhagar. Denna art i sig signalerar att det kan finnas många andra organismer som är beroende av grova, ihåliga träd. Drygt 40 olika nationellt hotade insektsarter och andra organismer eller regionalt rödlistade arter har hittats i området, t.ex. gammelekklokrypare (*Larva lata*, NT), och ekbrunbagge (*Hypulus quercinus*, NT). Dessutom finns

Länsstyrelsen Östergötland

hålträdsklokryparen (*Anthrenochernes stellae*, NT) i området. Lav- och mossfloran är inte noggrant undersökt i området, men vid ängs- och betesmarksinventeringen 2003 hittades gul dropplav (*Cliostomum corrugatum*, NT) på en gammal lind i det stora delområdets norra kant. Denna lind visar för övrigt spår av tidigare hamling.

Floran är fläckvis artrik med inslag av hävdgynnade växter som gullviva, stagg, jungfrulin, svinrot, slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU), kattfot och solvända.

Inom ekhagarna finns en del kulturhistoriska spår, t.ex. fossila åkrar och en husgrund. Mitt i det stora delområdet ligger en åker som ännu brukas.

Vad kan påverka området negativt

Naturtyps- och artspecifika hotbilder preciseras under respektive naturtyp och art.

Gemensamt för de olika naturtyperna och arterna i området:

- Utebliven eller felaktig skötsel, p.g.a. ändrad markanvändning etc. Minskad hävd på grund av färre antal betesdjur skulle göra att området snabbt växer igen med sly och gran. Detta leder till att hagmarksträden skuggas och att kärlväxstfloran utarmas.
- Skogsbruk i eller i anslutning till objektet: avverkningar annat än i naturvårdssyfte, markberedning och plantering. Virkestransporter eller körning med andra tyngre fordon kan skada för naturtypen viktiga markförhållanden, samt leda till förändrad hydrologi. Detta kan i sin tur påverka de botaniska värdena negativt, främst för störningskänsliga rödlistade arter. Körning med fordon kan dock vara en förutsättning vid gallringar och röjningar ur naturvårdssynpunkt.
- Glapp i ekgenerationerna.
- För stora avstånd, fragmentering, mellan ekbestånden.
- Stödutfodring samt vinterbete med övergödning och utarmning av floran som följd.
- Gödning, samt läckage av bekämpningsmedel och gödning från omkringliggande jordbruksmarker med övergödning och utarmning av floran som följd. Även t.ex. kalkning och insådd av främmande arter skulle påverka floran negativt.
- Gödning- och försurnings effekter från nedfall av luftburna föroreningar.
- Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan.
- Markexploatering och annan förändring av markanvändning i objektet eller i angränsande områden, exempelvis skogsplantering, dikning, bebyggelse och täktverksamhet.

Områdets bevarandeåtgärder

Art- eller naturtypspecifika åtgärder preciseras under respektive naturtyp.

Tabell 1: En generell sammanställning av bevarandeåtgärder omnämnda i den aktuella bevarandeplanen.

Bevarandeåtgärd	När	Var	Prioritet
Bete	Årligen	Hela Natura 2000-området	1
Röjning av igenväxning	Årligen eller vid behov	Hela Natura 2000-området	1
Frihuggning av grova träd	Inom 5 år, sedan vid behov	Hela Natura 2000-området	1
Utglesning i trädskiktet	Snarast	Hela Natura 2000-området	1
Röjning av vass	Inom 5 år	Strandängar vid Östersjön	2

Länsstyrelsen Östergötland

Översyn av mängden död ved och hålträd	Med 5-10 års intervall	Hela Natura 2000-området	2
Senarelagt betespåsläpp	Årligen	Strandängar vid Östersjön	2
Påskynda skapandet av död ved och hålträd genom att skada/döda träd	Med 5-10 års intervall, 2-10 träd/ha avdödas/skadas vid varje tillfälle	Lämpliga träd	3

Reglering av skydd och skötsel:

Odlingslandskapet i Ängelholm har ett visst skydd mot skadlig markanvändning genom lagstiftning. Enligt 12 kap. 8 § MB är brukaren skyldig att ta hänsyn till natur- och kulturvärden vid all markanvändning i jordbruket. De allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. MB förtydligas i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket. Enligt förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket får jordbruksmark tas ur produktion först efter anmälan till Länsstyrelsen, som då har möjlighet att förbjuda en ändrad markanvändning.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13-18 § MB. Strandskydd gäller 300 meter från strandlinjen (ut i vattnet och inåt land). Inom strandskyddat område är viss typ av exploatering förbjuden, t.ex. uppförande av ny byggnad. Undantag från förbudet gäller för t.ex. byggandet som behövs för de areella näringarna eller verksamheter till vilka tillstånd lämnats enligt miljöbalken.

Odlingslandskapspräglade delar av området kan komma att skötas med medel från EU:s miljöstödsprogram. Miljöstödsreglerna ändras regelbundet och kan i vissa fall ha krav som står i motsättning till Natura 2000-kraven. Natura 2000-naturtyperna måste dock skötas i syfte att målen med Natura 2000-området uppnås.

Betesmarkerna i Ängelholm ingår till ca 50-60 % i miljöersättningsansökan för ny stödperiod fr.o.m. 2015. För de delar som saknar miljöersättning, men som har hävdknutna värden, kan eventuellt restaureringsstöd, områdesskydd eller skötselavtal vara lämplig reglering av skötseln.

De värdefulla träden erhåller dock inte fullt skydd via miljöersättning. I och med att området är skyddat som Natura 2000-område krävs samråd med Länsstyrelsen vid avverkningar och röjningar som kan påverka värdena negativt, även t.ex. vid huggningar av enstaka värdefulla träd eller bortförel av grov död ved. Vid samråd som rör huggningar och röjningar tas kontakt med den förvaltare på Länsstyrelsen som är kontaktperson för Ängelholm. Vid samråd som rör skogsbruksåtgärder i skog kontaktas Skogsstyrelsen. Om denna reglering av trädvärdena inte räcker i framtiden kan skydd ges i form av t.ex. bildande av biotopskyddsområde, naturvårdsavtal eller annan överenskommelse.

Bevarandeåtgärder:

Området bör vara väl avbetat årligen så att ingen skadlig förnaansamling bildas, eftersom det missgynnar de småväxta arterna och försvårar frögroning. Strax söder om mangårdsbyggnaden ligger en del av det större delområdet. Denna flik hävdas inte. Eftersom det går vägar genom detta område är det troligen svårt att få till ett rationellt bete. Eftersom djuren inte kan hjälpa till med att beta av sly här är det extra viktigt att röja allt sly manuellt. Behåll buskvegetationen (hagtorn, slån, ros, en m.fl.) i hagmarkerna, men ta bort uppväxande asp, björk, gran, etc. Om blommande buskar och enar skulle breda ut sig och riskera att bilda stora snår får även dessa hållas efter genom röjning. Det är dock viktigt att en del sparas. Röjning av igenväxningsvegetation ska ske kontinuerligt vid behov.

Länsstyrelsen Östergötland

Det bör helst finnas blommande träd och buskar i anslutning till de gamla ekarna och lindarna eftersom flera arter av vedlevande insekter sköter parningen vid dessa blommande träd och buskar. Träd och buskar som står direkt emot ekstammarna bör dock tas bort så att stammarna blir solbelysta. Mängden lämpliga hålträd bör om möjligt ökas såväl lokalt som på landskapsnivå. Gamla ihåliga träd, liksom högstubbar, lågor och större nedfallna grenar lämnas intakta. Grova träd med håligheter behöver stå ljusöppet. Grova träd som står skuggigt bör därför frihuggas. Undantaget är om det är andra jätteträd eller viktiga framtidsträd som står tätt inpå varandra. Yngre och medelålders ekar, lindar och lönnar bör väljas ut och skötas så att de i framtiden utvecklas till ihåliga jätteträd. För att de yngre träden ska kunna utvecklas rätt behöver de frihuggas så att de står ljusöppet och på så sätt blir spärrgreniga i formen. I en stor del av ekhagarna står träden för tätt. Detta arbete bör ske kontinuerligt vid behov.

Nya hål- och mulmträd skulle gynna populationerna av läderbaggen och hålträdklokryparen. Åtgärder, såsom veteranisering (artificiellt påskynda åldrandet) av träd, bör övervägas för att öka antalet av dessa träd i området. Även införandet av mulmholkar skulle gynna fortlevandet av läderbaggen och andra mulmlevande insekter i området.

Det finns delar som är klassade som trädklädda betesmarker, och delar som är ädellövträdsb eklädda men inte är klassade enligt Natura 2000 (icke-naturtypsklassade), som har ett lite väl tätt trädsikt. Genom frihuggning av ädellövträd som har en något vidkronig form kan en större del av den trädklädda betesmarken på sikt komma att utvecklas och få de naturvärden som hör till trädklädda betesmarker. Utglesningen kan ske etappvis för att inte ljuschocka träden. Det är viktigt att inte ta de äldsta träden vid utglesningar, då dessa behöver sparas bl.a. för att gynna insekterna som lever i området och gärna även spara tätare avsnitt av lövskogskaraktär. På stora delar är de äldsta träden inte större än max en halvmeter i diameter.

Stora delar av de icke-naturklassade delarna i området är ädellövträdsb eklädda, dessa har en målnaturtyp som är trädklädd betesmark (9070). För att området ska nå detta mål behöver det röjas från igenväxande snår och sly. Bitvis är grässvålen svag till mycket svag, detta p.g.a. tät busk- och trädvegetation. Grova träd bör frihuggas, undantag för frihuggning är andra jätteträd eller viktiga framtidsträd som står tätt ihop. Även betestrycket bör ökas för att motverka slyuppslag och för att gynna den hävdgynnade floran.

Föryngring av ek bör tillåtas och det bör även göras åtgärder för att få upp nya ekar, då unga, klena ekar endast förekommer sparsamt. Ekplantor betas ofta ner av djuren, men plantorna kan ha nytta av buskar som skydd. Ekplantorna kan även stänglas in tills de har blivit tillräckligt höga för att djuren inte ska göra någon skada på dem längre. Arbetet med att få fram unga ekar bör ske kontinuerligt med start snarast om åtgärden inte redan tillämpas.

I och runt de ytor som är utpekade som silikatgräsmarker bör trädsiktet glesas ut för att gynna de hävdgynnade växterna på marken. Äldre ädellöv tas inte bort även om de står i dessa områden. Utglesningen bör ske snarast.

Betespåsläpp, på strandängar vid Östersjön (1630), bör ske efter att de flesta strandängsfåglarna kläckt sina ungar i början av juni. Därefter är det viktigt att betessäsongen kommer igång medan lågvatten råder och vassvegetationen är smaklig för betesdjuren. Förlängd betesperiod på hösten gynnar naturtypen.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Bevarandestatus beskriver läget för naturtyperna i landet som helhet, medan bevarandetillståndet beskriver aktuellt läge inom Natura-området.

Tabell 2: Naturtypsareal och förekomst av Natura 2000-arter (ej fåglar) inom Natura 2000-området. **Blå färg** innebär en förändring av art- eller arealförekomst jämfört med regeringsgodkända uppgifter angivna inom parentes. Länsstyrelsen kommer att föreslå förändringarna vid lämpligt tillfälle. *) = Prioriterad art eller naturtyp i EU:s Natura2000-bevarandearbete. Prioriteringen kan skilja sig från prioriteringen i det specifika området.

Naturtyp/art	Hektar/Förekomst	Bevarandetillstånd	Sida
1630 - *Strandängar vid Östersjön	1,7 (1,3)	Tillfredsställande	10
6270 - *Silikatgräsmarker	1,0	Otillfredsställande	11
8230 - Hällmarkstorräng	0,4	Tillfredsställande	12
9070 - Trädklädd betesmark	11,3 (12,5)	Otillfredsställande	13
1084 - *Läderbagge, <i>Osmoderma eremita</i>	X	Tillfredsställande	15
1936 - Hålträdklokrypare, <i>Anthrenochernes stellae</i>	X	Okänd	18

Uppföljning

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000-naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Uppföljning av skötseln, som är en viktig del i bevarandemålen, kan eventuellt komma att kontrolleras via den ordinarie kontrollverksamheten för miljöersättningsåtaganden, men bör även följas upp för länets samtliga områden med hävdbehov genom regelbundna databaskörningar på Länsstyrelsen (GIS kartprogram) för att se vilka områden som ingår i jordbruksblock med miljöersättning.

Uppföljning av läderbaggens populationsutveckling är önskvärd inom samtliga förekomstområden. Inventering kan ske i form av icke dödande fallfällor som placeras ut i mulmen inuti lämpliga hålträd. Inom en tioårsperiod bör samtliga kända lokaler ha inventerats åtminstone en gång.

Uppföljning av hålträdklokryparens förekomst kan ske genom sällning av mulm i ihåliga träd. Mulmen återförs till håligheten efter utförs sällning. Sällprovet bör genomsökas på plats för att påträffade exemplar ska kunna återbördas till trädet. För att kunna identifiera arten i fält krävs stor erfarenhet och beläggnings-exemplar bör alltid tas för att artbestämningen i efterhand ska kunna kontrolleras. Denna metod bör tillämpas med viss restriktivitet då andra mulmlevande arter kan missgynnas av störningen.

1630 - Strandängar vid Östersjön

Arealen 1,7 ha är inte fastställd i regeringsbeslut
Arealen 1,3 ha är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen består av fuktiga betesmarker som angränsar till Östersjön. Merparten av strandängarna är eller har varit påverkade av slätter och/eller betesdrift. Flora och fauna varierar beroende på bl.a. underlag och hävdhistorik, och är oftast präglade av antingen pågående traditionell hävd eller tidigare hävd. Arter som indikerar hävdkontinuitet ska finnas.

Vegetationen påverkas av naturliga faktorer som t.ex. landhöjning, vattenståndsväxlingar, det bräckta vattnet och isskrap och är mer eller mindre tydligt zonerad. De hävdade strandängarna är viktiga för häckande vadare. För en gynnsam bevarandestatus ska strandängarna vara fria från träd och buskar.

Bevarandemål

Arealen av strandängar vid Östersjön (1630), i Ängelholm, ska vara minst 1,7 hektar. Naturtypen präglas av en regelbunden hävd, som gynnar den typiska strandängsfloran och häckande strandängsfåglar. Vattenståndet ska variera naturligt och översvämningar sker regelbundet och/eller säsongsvist. Träd- och/eller buskskikt ska saknas. Ingen skadlig ansamling av förna ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut.

Artsammansättningen ska vara karakteristisk för naturtypen, t.ex. krypven, gulkämpar och salttåg. Naturtypens typiska arter ska fortleva och på sikt öka i antal och utbredning. Ingen igenväxningsvegetation ska förekomma.

Vad kan påverka negativt

Faktorer som kan påverka naturtypen negativt utöver den generella hotbilden på sidan 6:

- Dräneringar för att påskynda avrinningen från havsstrandängen eller närbelägna marker kan helt eller delvis förstöra denna naturtyp. Strandängens karakteristiska flora och fauna missgynnas av den minskade saltvattenspåverkan som blir följden.
- Uppläggande av muddermassor på strandängarna.
- Övergödning av strandängar genom ökad pålagring med ruttnande tång och alger. I äldre tider förekom tångtäkt och därigenom hölls strandområdena fria från större tångvallar/driftvallar.

Bevarandeåtgärder

Utöver de generella åtgärderna för Ängelholm under rubriken Områdets bevarandeåtgärder på sidan 6, bör även strandängarna hållas fria från buskar och träd.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Arealen av naturtyperna som hör till de äldre typerna av fodermarker, d.v.s. ängar och betesmarker, har minskat drastiskt under de senaste 100-150 åren. Mindre jordbruksföretag slås ihop eller läggs ned och urbaniseringen fortsätter, vilket gör att mindre eller svårbrukade gräsmarker som ofta hyser den största mångfalden tas ur bruk och växer eller planteras igen med skog. Eftersom gräsmarkerna har minskat i utbredning har också flertalet av gräsmarksnaturtyperna och deras typiska arter en negativ utveckling. För naturtypen strandängar vid Östersjön (1630) är förekomsten i boreal region (både inom och utanför Natura 2000-områden) 4 600 hektar. För en gynnsam bevarandestatus i samma område behövs uppskattningsvis 20 000 hektar strandängar vid Östersjön.

Länsstyrelsen Östergötland

Strandängar vid Östersjön (1630) i Natura 2000-området hävdas genom bete och ingår till ca 80-90 % i miljöersättningen (2015). Fältskiktet är inte jätteartrikt, men med röjning av vass och ökat betetryck kommer artrikedomen öka. Bevaradetillståndet i Ängelholm är tillfredsställande.

6270 - Silikatgräsmarker

Arealen 1,0 ha är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen består av öppna betesmarker med högst 30 % krontäckning av träd och buskar. Fältskiktet är artrikt och har ett stort inslag av hävdgynnade arter. Exempel på sådana i Ängelholm är bl.a. kattfot, solvända, gullviva och jungfrulin. Artrikedomen är uppkommen ur en lång period av hävd. Naturtypen är beroende av en fortsatt beteshävd eller slätter.

Bevarandemål

Arealen av silikatgräsmarker (6270), i Ängelholm, ska vara minst 1,0 hektar. Regelbundet bete ska påverka hela området. Ingen näringstillförsel, inklusive tillskottsutfodring av betesdjur, ska förekomma, och den som eventuellt finns ska minska för att på sikt helt försvinna. Träd- och/eller buskskikt får förekomma i måttligt mängd. Ingen skadlig ansamling av förna ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut. Artsammansättningen ska vara naturligt/karaktäristisk för naturtypen. Utöver en artrik flora ska silikatgräsmarkerna även bevara en artrik fauna, där främst flertalet fjärilar ska kunna fortleva. Ingen igenväxningsvegetation ska förekomma.

Vad kan påverka negativt

I dagsläget finns inga ytterligare negativa naturtypsspecifika påverkansfaktorer utöver den generella hotbilden på sidan 6.

Bevarandeåtgärder

Åtgärderna som behövs för att det ska finnas goda förutsättningar för naturtypen inom Ängelholm preciseras under rubriken Områdets bevarandeåtgärder på sidan 6.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Arealen av naturtyperna som hör till de äldre typerna av fodermarker, d.v.s. ängar och betesmarker, har minskat drastiskt under de senaste 100-150 åren. Mindre jordbruksföretag slås ihop eller läggs ner och urbaniseringen fortsätter, vilket gör att mindre eller svårbrukade gräsmarker, som ofta hyser den största mångfalden, tas ur bruk och växer eller planteras igen med skog. Eftersom gräsmarkerna har minskat i utbredning har också flertalet av gräsmarksnaturtyperna och deras typiska arter en negativ utveckling. För naturtypen silikatgräsmarker (6270) är förekomsten i boreal region (både inom och utanför Natura 2000-områden) 126 000 hektar i Sverige. För att en gynnsam bevarandestatus ska nås i samma område behövs uppskattningsvis 380 000 hektar silikatgräsmark. Bevarandestatus för naturtypen bedöms vara dålig i Sverige och går mot att bli ännu sämre.

Silikatgräsmarkerna (6270) i Natura 2000-området hävdas genom bete och ingår till ca 75 % i miljöersättningen (2015). Fältskiktet är ganska artrikt. Skötseln behöver bli bättre och betetrycket högre för att naturtypen ska få ett gynnsamt bevarandetillstånd. I revideringens stund anses bevarandetillståndet för naturtypen vara otillfredsställande.

8230 - Hällmarkstorräng

Arealen 0,4 ha är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen består av bergytor med tunt eller obefintligt jordtäckte, jordtäcktet får maximalt täcka 50 %. Vegetationen är ljuskrävande och störningsberoende. Störningen kan bestå av torka, brand eller, som i Ängelholm, hävd. Vanliga växter är fetknoppar, styvmorsviol, luddlosta, tjärblomster och bergsyra. Naturtypen har i gynnsam bevarandestatus en krontäckning på mindre än 30 %.

Bevarandemål

Arealen av hällmarkstorräng (8230), i Ängelholm, ska vara minst 0,4 hektar. Regelbundet bete ska påverka hela området. Naturliga störningsprocesser i form av tramp, brand och/eller bete ska påverka området. Fysiska strukturer i form av blottade hällar ska dominera naturtypen. Träd- och/eller buskskikt får förekomma i måttlig mängd. Ingen skadlig ansamling av förna ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut. Artsammansättningen ska vara naturlig/karakteristisk för naturtypen, t.ex. Adam och Eva, fetknoppar, vissa mossor och lavar. Ingen igenväxningsvegetation ska förekomma.

Vad kan påverka negativt

I dagsläget finns inga ytterligare negativa naturtypsspecifika påverkansfaktorer utöver den generella hotbilden på sidan 6.

Bevarandeåtgärder

Åtgärderna som behövs för att det ska finnas goda förutsättningar för naturtypen inom Ängelholm preciseras under rubriken Områdets bevarandeåtgärder på sidan 6.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Bevarandestatusen för nästan alla naturtyper som präglas av hävd är negativ eftersom rationaliseringen av jordbruket fortsätter. Mindre jordbruksföretag slås ihop eller läggs ned och urbaniseringen fortsätter vilket gör att mindre eller svårbrukade marker som ofta hyser den största mångfalden tas ur bruk och växer eller planteras igen med skog. För naturtypen hällmarkstorrängar (8230) är förekomstarealen i boreal region idag 5 000 hektar och tillståndet är dåligt. För att uppnå gynnsam bevarandestatus i samma område behövs det uppskattningsvis 10 000 hektar.

Hällmarkstorrängen (8230) i Natura 2000-området hävdas genom bete och ingår till ca 10 % i miljöersättnigen (2015). Skötseln behöver bli bättre, med röjning av sly, och betetrycket högre för att naturtypen ska få ett gynnsamt bevarandetillstånd. Bevarandetillståndet för naturtypen anses vara med nöd och näppe tillfredsställande.

9070 - Trädklädd Betesmark

Arealen 11,3 ha är inte fastställd i regeringsbeslut
Arealen 12,5 ha är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Trädklädda betesmarker är en naturtyp som kan delas in i två undergrupper: hagmarker med glest trädskikt av främst ek eller björk, samt betad skog där barrträd ofta är dominerande. Gemensamt för dem är en lång trädkontinuitet och att de har nyttjats till bete. De trädklädda hagmarkerna kan även ha en historia av slätterhävd. Det är viktigt att trädkontinuiteten inte bryts eller att beteshävden upphör.

De delar i Ängelholm som består av trädklädd betesmark hör till kategorin hagmarker dominerad av ek. Krontäckningen ska vara minst 30 % och max 75 % och en lång trädkontinuitet med inslag av gamla träd är viktigt. Vidkroniga träd som har växt upp i öppet solbelyst läge, måste fortsättningsvis ha ljus och värme för att inte konkurreras ut. Många av de organismer som lever på dessa träd, t.ex. lavar och insekter, minskar vid ökad beskuggning. Den gynnsamma bevarandestatusen bör knytas an till de ekologiska krav som de för naturtypen karakteristiska arterna har, så att de kan finnas kvar eller öka i antal. Till trädklädda betesmarker är en mängd arter från olika organismgrupper knutna, främst kärlväxter, svampar, lavar och insekter. Det är viktigt med rekrytering av nya potentiella jätteträd. Äldre och/eller grova träd ska alltid lämnas kvar. Kontinuerligt tillskott av död ved är en förutsättning för många vedlevande svampar och insekter.

Bevarandemål

Arealen av trädklädd betesmark (9070), i Ängelholm, ska vara minst 11,3 hektar. Småskaliga naturliga processer, som t.ex. trädens förnyring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Lövträd ska prägla skogen i hela området. Krontäckningen ska variera mellan tätare och glesare beskogad mark. Det ska finnas gamla träd och förnyring av nya träd som efterträdare av bl.a. ek. Nyrekryteringen av träd behöver dock inte ske över hela ytan samtidigt, utan med enstaka träd under hävd. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas följande strukturer/substrat: gamla träd; liggande död ved och stubbar; stående döda eller döende träd; död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar; gamla träd med grov bark, skador, håligheter, mulm eller döda delar, detta för att gynna förekomsten av läderbagge och hålträdklokrypare. Gran, buskar och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhand eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området. Det ska finnas typiska/karakteristiska arter i området, t.ex. blåsuga, kattfot och lunglav. Till trädklädda betesmarker är en mängd arter från olika organismgrupper knutna, främst hävdgynnade kärlväxter, svampar, lavar och insekter. Igenväxningsvegetation ska inte förekomma.

Vad kan påverka negativt

Faktorer som kan påverka naturtypen negativt utöver den generella hotbilden på sidan 6:

- Bristande träd- och buskförnyring hotar på sikt kontinuiteten av dessa strukturer i naturtypen.
- Avverkningar, annat än i naturvårdssyfte.
- Ökat graninslag i lövbärande hagmarker.
- Bortförel av död ved påverkar vedlevande organismer negativt.

Bevarandeåtgärder

Åtgärderna som behövs för att det ska finnas goda förutsättningar för naturtypen inom Ängelholm preciseras under rubriken Områdets bevarandeåtgärder på sidan 6.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Arealen av naturtyperna som hör till de äldre typerna av fodermarker, d.v.s. ängar och betesmarker, har minskar drastiskt under de senaste 100-150 åren. Bevarandestatusen för nästan alla naturtyper som präglas av hävd är negativ eftersom rationaliseringen av jordbruket fortsätter. Mindre jordbruksföretag slås ihop eller läggs ned och urbaniseringen fortsätter vilket gör att mindre eller svårbrukade marker, som ofta hyser den största mångfalden, tas ur bruk och växer eller planteras igen med skog. För naturtypen trädklädd betesmark (9070) är förekomsten i boreal region (både inom och utanför Natura 2000-områden) 67 600 hektar i Sverige. För att uppnå gynnsam bevarandestatus i samma område behövs uppskattningsvis 300 000 hektar trädklädd betesmark. Bevarandestatusen för naturtypen bedöms vara dålig i Sverige och går mot att bli ännu sämre.

Bevarandetillståndet för naturtypen (9070) i Ängelholm anses vara otillfredsställande. Områdena av trädklädd betesmark i området ingår till ca 50 % i miljöersättningen (2015). Betetrycket är lågt och skötseln är britsande. Betetrycket måste öka, skötseln, bl.a. röjning, måste bli bättre och kontinuiteten av träden måste säkerställas för att bevarandetillståndet ska anses vara gynnsamt.

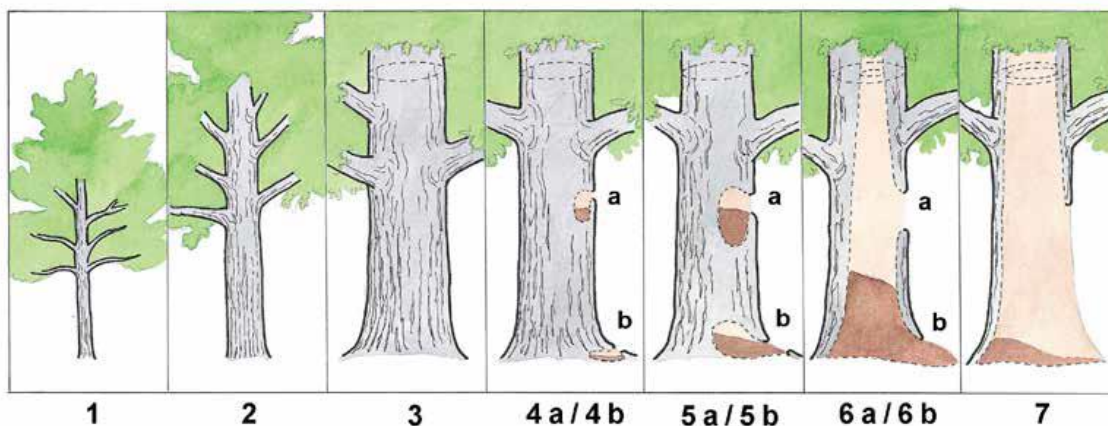
1084 - Läderbagge, *Osmoderma eremita*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Läderbaggen är knuten till äldre ihåliga lövträd med stora mängder mulm. I Sverige förekommer den främst i ek, men även i ask, lind, bok, klipbal och andra träd som blir ihåliga. God solexponering påverkar mikroklimatet inne i hålträden positivt. Läderbaggen föredrar träd som står fristående eller halvöppet och det är sällan man ser arten i helt slutna bestånd.

Larven lever inne i stamhåligheternas mulm, där de gnager på den omgivande fastare (brunnrötade) döda veden. Läderbaggen lever därför nästan uteslutande i träd som är över 200 år gamla d.v.s. klass 4 och uppåt (se figur 1 för klassindelning). Troligen är klass fem till sex viktigast för arten eftersom träden då innehåller mest mulm. Arten kan stanna mycket länge i samma träd, vilket gör att stora mängder av de karaktäristiska exkrementerna efter hand ansamlas inuti trädet. Larven lever och utvecklas inuti trädet under tre till fyra år. Den vuxna skalbaggen kläcks i juli månad och lever sedan i två till fem veckor i och på trädet, för att fortplanta sig och sedan dö. Läderbaggen blir upp till tre centimeter stor, är vackert brunglänsande och har en doft som påminner om aprikos. Arten är idag sällsynt i hela Europa. I Sverige har den sina starkare fästen i Östergötland, östra Småland och Blekinge. Den har mycket höga krav på sin livsmiljö och är därför en viktig indikator på värdefull natur - finns läderbaggen finns också en mängd andra hotade insekter, lavar och svampar.

Figur 1: Stadiindelning av hålträd enligt Jansson och Antonsson (1995). Varje klass motsvarar 50–100 år och stadium tre representerar ett träd som är cirka 100–150 år.

Arten gynnas av betesdrift och plockhuggning eller motsvarande ingrepp som håller trädskiktet gles och luckigt, med god möjlighet för ljuskrävande träd som ek att utveckla mulmträd och att föryngra sig. Det har visat sig att läderbaggen kan leva kvar i många år efter det att en lokal blivit för liten och träden för få för att garantera artens långsiktiga överlevnad.

Läderbaggen har begränsad spridningsbenägenhet och de flesta individer stannar under hela sin livstid i det träd där de kläckts. Endast 15 % av individerna lämnar trädet där de kläcktes i och flertalet sprider sig då till träd inom 50 till 100 meter. Den längsta kända förflyttningen av läderbaggen är 500 meter, modellberäkningar uppskattar att cirka 5 % borde kunna sprida sig längre än 300 meter och mindre än 1 % längre än 1 kilometer. Om det är långa avstånd mellan lämpliga hålträd får isoleringseffekten stor betydelse för artens förekomstmönster. För läderbaggens långsiktiga överlevnad i Natura 2000-området Ängelholm har alltså

områden runtom med potentiella läderbaggsträd stor betydelse.

Sammanfattningsvis kan sägas att läderbaggen är en dokumenterat god signalart (lätt att känna igen och finna) för ihåliga ädellövträd med en hög artrikedom.

Bevarandemål

För att det ska finnas goda förutsättningar för läderbaggen inom Natura 2000-området Ängelholm behöver det finnas minst 20 mulmträd i klass fem till sex samt 160 hålträd inom lämpligt spridningsavstånd (högst 300 meter mellan hålträden) på en areal av minst 57 hektar.

Målet är att livsmiljön ska utgöras av trädklädd betesmark (9070) eller motsvarande miljö där krontäckningen ska variera mellan glest till halvsluten. Trädskiktet behöver vara olikåldrigt och flerskiktat samt domineras av ädellöv, främst ek. Det ska finnas tämligen allmänt med grov och solbelyst död ved till exempel torrträd, hålträd, mulmträd. Redan gamla träd och död ved ska stå kvar, förekomsten av äldre träd (hålträd) ska utgöra ett måttligt inslag.

Vad kan påverka negativt

Faktorer som kan påverka arten negativt utöver den generella hotbilden på sidan 6:

- Ett stort antal av de träd där läderbaggen förekommer hotas generellt genom konkurrens från yngre lövträd och gran. Många lämpliga ekar har dött under senare decennier på grund av igenväxning och utskuggning. Bristande eller upphörd hävd är ett hot mot arten.
- Avverkning och bortstädning av hålträd i parker och alléer är ett annat starkt hot mot arten. Denna typ av träd förekom tidigare i stor utsträckning ute i det öppna kulturbeteslandskapet, en miljö som decimerats kraftigt p.g.a. ändrad markanvändning. Därför kan parker och alléer i framtiden bli allt viktigare biotoper för artens överlevnad.
- På många lokaler (platser) är kontinuiteten av jätteträd bruten, vilket innebär att ersättningsträd saknas när den äldre generationens träd dör. Många lokaler har ett glapp på minst 60 år i nyetableringen av framtidskar.
- Fragmentering i kombination med små delpopulationer. På små lokaler löper läderbaggspopulationerna risk att dö ut genom slumpmässiga händelser, även om antalet lämpliga träd skulle hållas konstant. Då många lokaler numera ligger långt från varandra är sannolikheten för återkolonisation liten eller obefintlig om populationen en gång försvunnit.
- Exploatering i eller i närheten av skalbaggarnas förekomstlokaler försvårar läderbaggens möjligheter att sprida sig i landskapet. De påverkas främst av dofter, sikthinder och upphörd hävd.

Bevarandeåtgärder

Åtgärderna som behövs utöver generella bevarandeåtgärder:

Ett stort antal hålträd återfinns i markerna kring Ängelholm. Troligen återfinns Läderbaggen idag i hela eller delar av området och Länsstyrelsen bör därför utreda om ytterligare områden kan inkluderas i Natura 2000-området eller om dagens skydd är tillräckligt. I Ängelholms Natura 2000-område finns 30-40 st. hålträd med hålstadie på 5 eller högre. Dock är igenväxningen runt många av dessa träd stor och måste åtgärdas.

Läderbaggen ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och vilt levande exemplar av arten läderbagg är fredade enligt stycke 1-4, 4 § Artskyddsförordningen (2007:845). Detta innebär att det är förbjudet att avsiktligt störa, skada, fånga eller döda arten, eller avsiktligt förstöra eller skada bo- och viloplats samt att samla in ägg. Det innebär alltså att flertalet av alla hålträd inom spridningsavstånd även utanför Natura 2000-området redan idag är skyddade. Arten kräver noggrant skydd enligt art- och habitatdirektivet.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Läderbaggen är utbredd från Skåne till Uppland och Västermanland. Den är även funnen i våra nordiska grannländer och i Baltikum, samt i Mellan- och Sydeuropa. Sverige hårbärgerar en avsevärd del av den samlade västeuropeiska populationen. De flesta fyndplatserna ligger i sydöstra Sverige. Levande skalbaggar är påträffade på ca 430 lokaler under sen tid, men på många av dessa är populationerna mycket individfattiga och arten finns bara kvar i ett eller ett par träd. På ytterligare lokaler är endast exkrementer och rester av djur påträffade.

Antalet grova exponerade hålträd, ofta i gamla naturbetesmarker, parker och alléer, har minskat kontinuerligt. På många platser finns ett hundraårigt glapp i åldersfördelningen av lämpliga träd, vilket gör att framtiden kan te sig ganska dystert för arten. Utan biotopvårdande åtgärder kommer många av de mindre populationerna med all sannolikhet att försvinna. Läderbaggen är rödlistad i Sverige som Nära hotad (NT).

Målsättningen för åtgärdsprogrammet för läderbagge är livskraftiga populationer med god konnektivitet (fria spridningsvägar/"gröna korridorer"), spridda över artens naturliga utbredningsområde.

Arten bebor minst 2 000-4 000 träd i boreal region (både inom och utanför Natura 2000-områden). För ett gynnsamt bevarandetillstånd behöver arten bebo minst 4 000 träd inom samma områden.

Natura 2000-området Ängelholm kommer med säkerhet kunna ha minst 20-30 hålekar av god kvalitet (det vill säga mulmträd klass fem till sex i solbelyst läge) inom de närmaste 50 till 100 åren, om de stora träden frihuggs. Natura 2000-området med omgivande marker inom spridningsavstånd hyser tillräckligt många hålträd (minst 160 stycken klass 4-7) för att bevara långsiktigt livskraftiga bestånd av de känsligaste vedlevande insekterna.

Bevarandetillståndet för läderbaggen får anses som knappt tillfredställande i Natura 2000-området Ängelholm eftersom det finns en god tillgång på lämpliga hålträd inom området dock är betetrycket för lågt och det finns för mycket igenväxning i de delar där det finns äldre hålträd.

1936 - Hålträdklokrypare, *Anthrenochernes stellae*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Hålträdklokrypare är funnen i flera olika typer av gammal lövskog med lång kontinuitet av hålträäd. Lämpliga biotoper är slutna naturskogar, skogsliknande parker och ädellövträdsdominerade hagmarker.

Hålträdklokrypare förekommer i gamla ihåliga levande lövträäd, högstubbar, lågor och större nedfallna grenar. Arten lever bland mulm i stam- och grenhåligheter i bok, lind, ek och asp, vanligen i anslutning till djurbon (fåglar, getingar, bin, myror). Arten förekommer i hålträäd med varierande solexponering, dvs. arten tycks även överleva i hålträäd som står relativt skuggigt. De flesta lokalerna hyser ett anmärkningsvärt stort antal andra rödlistade arter, vilket tyder på att hålträdklokryparen har strikta miljökrav och ett högt signalvärde.

Arten sprider sig mellan olika trääd genom att haka fast med klorna i andra insektsarters ben. Spridningsförmågan är beroende av transportörens och maximalt spridningsavstånd är uppskattat till cirka 500 meter.

Bevarandemål

För att det ska finnas goda förutsättningar för hålträdklokryparen inom Ängelholm behöver bevarandemålen för den prioriterade signalarten läderbaggen uppnås.

Gamla ihåliga trääd, liksom högstubbar, lågor och större nedfallna grenar bör lämnas intakta. För artens långsiktiga överlevnad är det nödvändigt att se till att kontinuiteten i träädsiktet upprätthålls i och i närheten av området. Detta för att det ska finnas potentiella efterträädare till jätteträden. Antalet lämpliga hålträäd bör öka successivt. Dessutom bör konnektiviteten mellan närliggande områden förbättras genom att lämpliga hålträäd sparas och skapas mellan dessa områden

Vad kan påverka negativt

Faktorer som kan påverka arten negativt utöver den generella hotbilden på sidan 6:

- Ett stort antal av de trääd där hålträdklokrypare förekommer hotas genom konkurrens från yngre lövträäd och gran. Många lämpliga ekar har dött under senare decennier på grund av igenväxning och utskuggning.
- Förluster av detta hålträäd i kulturbeteslandskapet p.g.a. ändrad markanvändning. Avverkning och bortstädning av hålträäd i parker och alléer är ytterligare ett starkt hot mot arten.
- På många lokaler är kontinuiteten av jätteträd bruten, vilket innebär att ersättningsträd saknas när den äldre generationens trääd dör.
- Fragmentering i kombination med små delpopulationer. På små lokaler löper populationer av hålträdklokrypare risk att dö ut genom slumpmässiga händelser, även om antalet lämpliga trääd skulle hållas konstant. Då många lokaler numera ligger långt från varandra är sannolikheten för återkolonisation liten eller obefintlig om populationen en gång försvunnit.

Bevarandeåtgärder

Åtgärderna som behövs för att det ska finnas goda förutsättningar för hålträdklokryparen inom Ängelholm preciseras under rubriken Områdets bevarandeåtgärder på sidan 6.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Hålträdklokryparen bedöms för närvarande ha minskande antal förekomster och minskande utbredning i landet främst beroende på minskande tillgång till ihåliga trääd. Detta gäller både för skogslandskapet och urbana miljöer. De senare årens kraftiga stormar i Syd- och Västsverige har bidragit till denna minskning. Antalet lämpliga trääd minskat under senare år under förväändningen att de är så kallade "farliga trääd". För att

Länsstyrelsen Östergötland

arten ska bedömas ha gynnsam bevarandestatus i landet måste antalet förekomster vara stabilt eller helst ökande. Hålträdsklokryparen är rödlistad i Sverige och klassificeras som Nära Hotad (NT).

Dagens population i den boreala zonen (både inom och utanför Natura 2000-områden) förekommer uppskattningsvis i 400-800 stycken trädstammar. För att uppnå gynnsam bevarandestatus behöver arten bebo uppskattningsvis 1 250 stycken träd i den boreala zonen.

Bevarandetillståndet i Ängelholm är okänt så detta måste undersökas.

Kartor

Kartor som visar områdets läge, yttergränser, naturtypernas utbredning, samt äldre ekonomiska kartor finns sist i planen.

Dokumentation

Webbsidor/databaser:

Artportalen, <https://www.artportalen.se>, (2016-12-05).

Länsstyrelsen Östergötland, <http://www.lansstyrelsen.se/ostergotland>, (2016-12-05).

Naturvårdsverket, <http://www.naturvardsverket.se/>, (2016-12-05).

Skyddad natur, <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>, (2016-12-05).

Ängs- och betesmarksinventeringen (TUVVA), <http://www.jordbruksverket.se/>, (2016-12-05).

Dokument:

Bevarandeplan för Ängelholm Natura 2000-område, fastställd av Länsstyrelsen 2005-08-16.

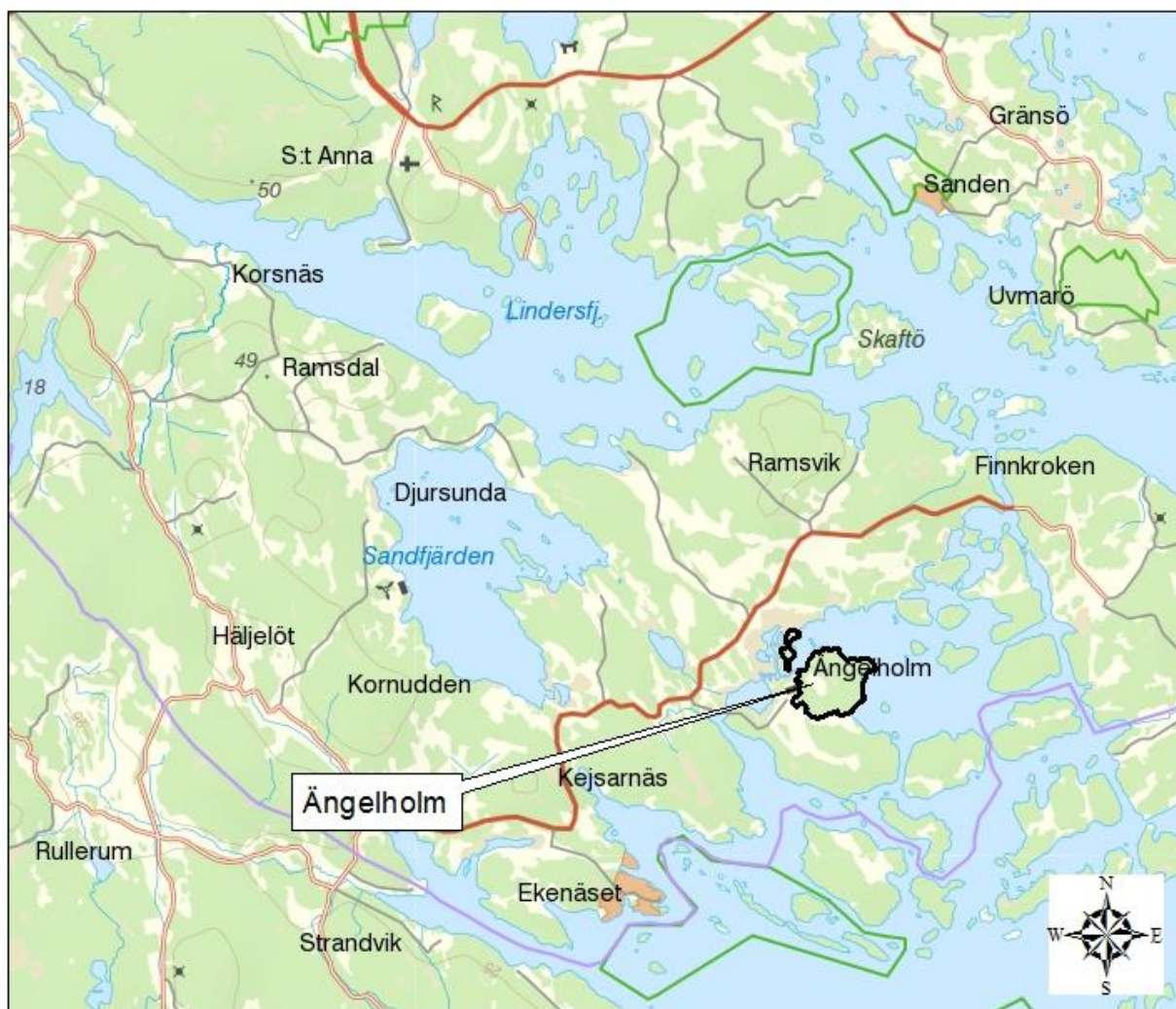
Wenche Eide (red.), Arter och naturtyper i habitatdirektivet - bevarandestatus i Sverige 2013, ArtDatabanken SLU, Uppsala, 2014.

Naturvårdsverkets vägledningsdokument för naturtyper och arter.

Riksintresset Östergötlands skärgård, <http://www.lansstyrelsen.se/ostergotland/SiteCollectionDocuments/sv/djur-och-natur/friluftsliv/ostergotlands-natur/riksintressen-ostergotland/NRO05068Östergötlandsskärgård.pdf>, (2016-12-05).

Åtgärdesprogram för läderbagge, 2014-2018, <http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer6400/978-91-620-6616-1.pdf?pid=12943>, (2016-12-05).

Topografisk karta

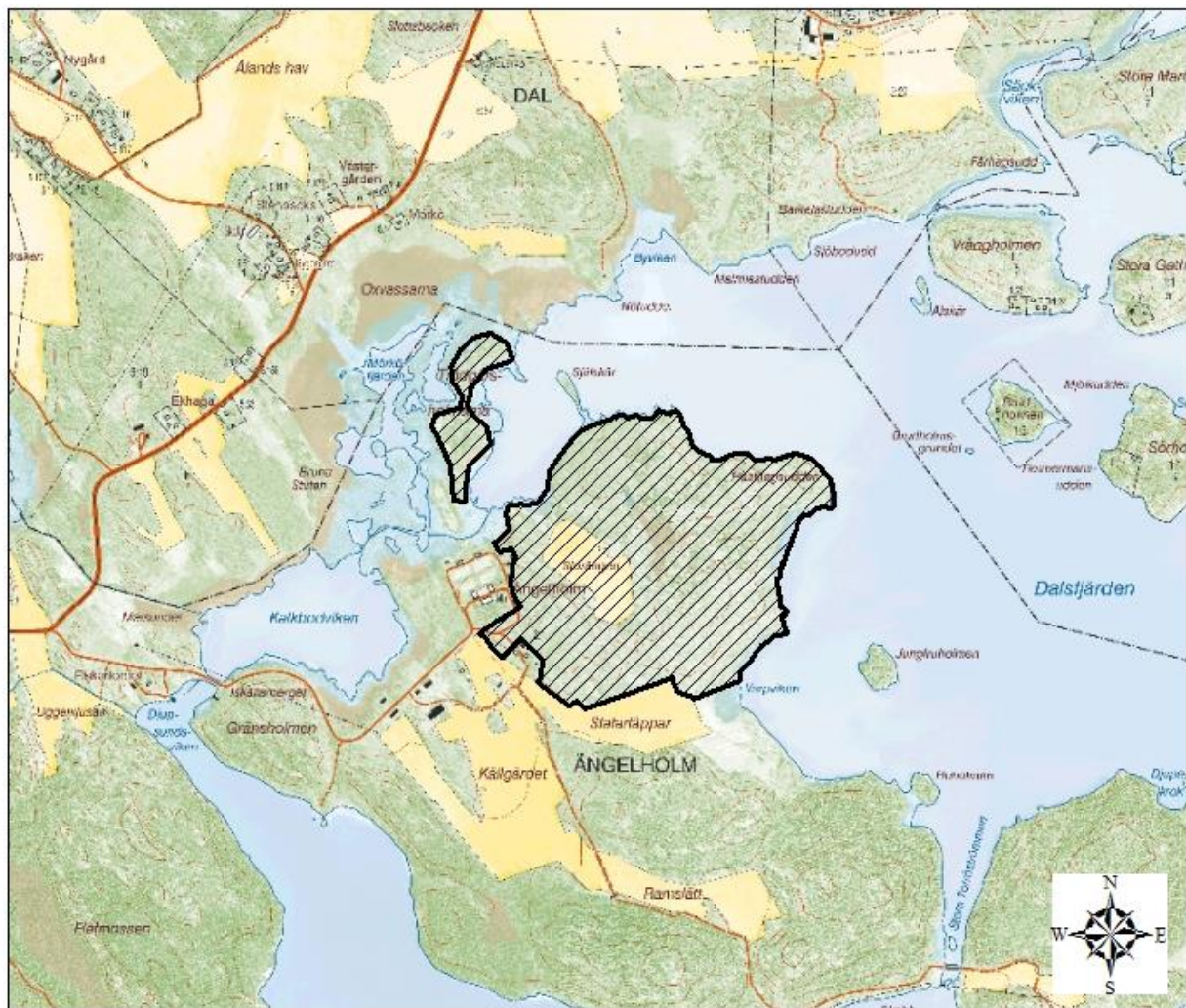
0 1,5 3 6 Kilometers

 Natura 2000-området

©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

Översikt bilden visar att Natura 2000-området Ängelholm ligger i Östergötlands skärgård, i Söderköpings kommun.

Ekonomisk karta

0 0,375 0,75 1,5
Kilometers

 Natura 2000-området

©Naturårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

Fastighetskartan visar yttergränserna på Natura 2000-området Ängelholm.

Natura 2000-områdets avgränsningar och N2000-naturtypernas utbredning

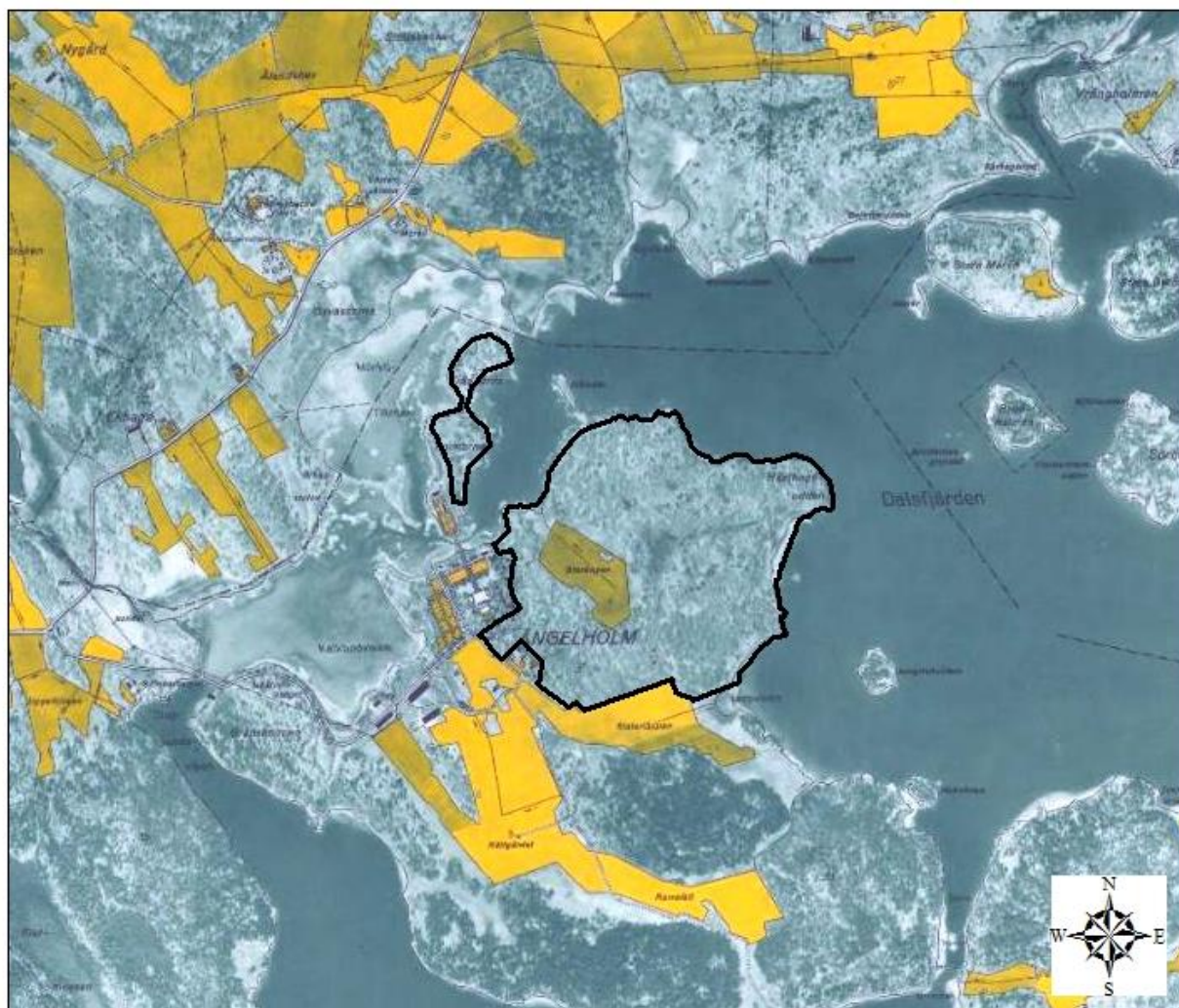
0 200 400 800
Meters

©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

	Natura 2000-området	
	1630 *Strandängar vid Östersjön	1,7 ha
	6270 *Silikatgräsmarker	1,0 ha
	8230 Hällmarkstorräng	0,4 ha
	9070 Trädklädd betesmark	11,3 ha
	Åkermark/Annan Naturtyp	
	Annan Naturtyp	

Flygbilden visar naturtypernas utbredning inom Natura 2000-området.

Ekonomisk karta från 30- och 40-talet

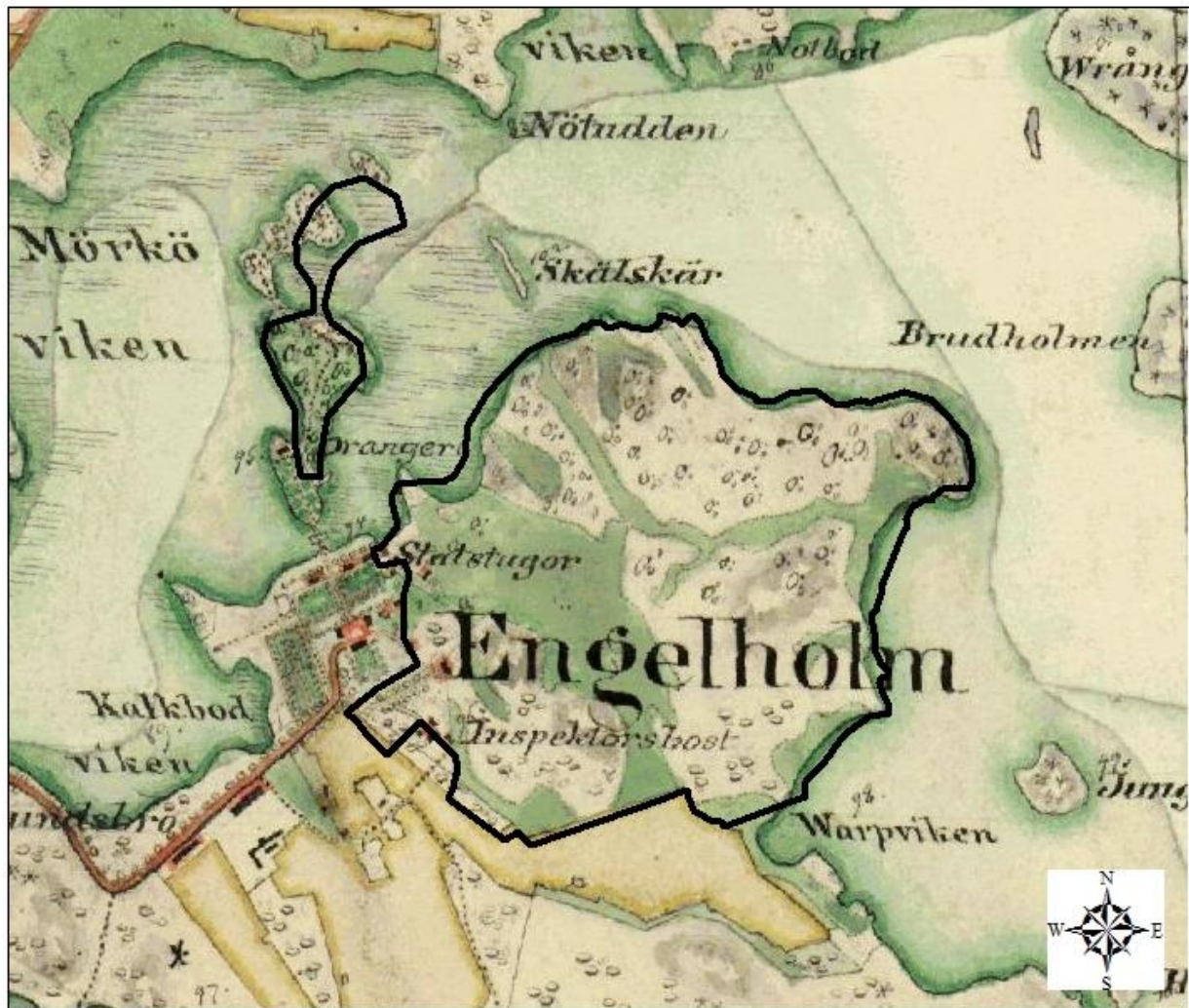
0 0,375 0,75 1,5
Kilometers

□ Natura 2000-området

©Naturårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

Den ekonomiska kartan från 30- och 40-talet som visar hur området såg ut på den tiden. Åkern brukas fortfarande.

Häradskarta

©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

0 200 400 800
Meters

 Natura 2000-området

Häradskartan, från slutet av 1800-talet, visar hur området såg ut historiskt sätt.